

Nr. 1.

A^s FELS. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Indult Bétsből, Kedden Januárius 1-ső napján
1805-ik esztendőben.

B é c s.

Istené legyen a' ditsiret és ditsőffég, az 1805-ik esztendő szép hideg, fagyos és egéfféges idővel köfzönt bé hozzánk, melly hogy kezdetére, egéffé folyására, és végezetére nézve minden jó Hazánkfiaira közönségesen, különöfsen pedig a' Magy. Kurir Erd. Olvasóira nézve bóldog és szerentsés legyen mindenkor, szivünk tellyeffégből kívánnyuk, egyszersmind magunkat, köz hasznú igyekzetünket, és díszes Nemzeti nyelvünknek szeretetét gyarapítását és bóldogítását tapasztalt kegyeffégekbe ajánlyuk.

A' Rosenberg Uhlanus Regementinél szám

felett való Fő Strázsameszteri rangal szolgáló Sax-Coburgi Hertzeget Ernest Antal Károlyt az Uralkodó Sax-Coburgi Hertzegnek Ernest Frideriknek 20 esztendőös fiát valóságos Fő Strázsameszteri rangal a' Blankenstein Vitéz Magyar Huszár regementjéhez, által tenni méltóztatott Fels. Urunk.

Az ide való Császári Királyi udvarnál lévő Anglus és Spanyol követ miniszterek, a' Londoni és Madritti Kir. udvarok közt támadt háborúról még eddig semmi officialis tudositást nem vettek, melly hogy úgy legyen az is elegendőképen mutatya, hogy a' Londoni Királyi udvarnak itt lévő követ miniszterje, néhány nappal ennekelőtte a' Spanyol követ miniszternél ebédlett.

Magyar Ország.

A' Pesti Kir. Fő Oskolában Archaeológiát és Numismaticat tanító Professor Stipsics Aloysius Emmanuel urat, számos nyomtatásban kiadott tudós munkáira nézve, a' Göttingai tudós Társaság, Novemb. 24-ik napján tartott gyűlésében, maga rendes Correspondens tagjává választotta, a' mellyről való diplomát azon Tudós Társaságnak örökös Titoknokja Nagy Britanniai udvari Tanácsos és igen nevezetes Professor Heyne Gottlób úr tfinos levele mellett a' fent nevezett tudós hazánkfiának meg is küldötte.

Azon Kir. Pesti Vniversitásban, a' tsak most el múlt Karátsony Havának kezdetekor következő változások estek. Magnificus Rectornak Juris Professor Sz. Kátolnai Demién Antal

választatott a' voksoknak többsége szerént — De-
canusokká lettek a' Juridica Facultásban
Cs. Kir. Tanácsos Markovics Mátyas úr
az Ekklesiái Törvénynek Tanítója; a' Medica
Facultásban Orvos Doctor és Professor Stip-
sits Ferdinand Károly úr, a' Pathológiá-
nak, Therapiának, és Materia Medicanak közönséges
Tanítója; a' Philosophica Facultásban
Philos. Doctor és Prof. Tomcsányi Adam úr,
azon Fő Oskolában az Experimentalis Physicának
& Mechanicának közönséges Tanítója, és a' Jénai Mi-
neralogica tudós Társaságnak betsülletből való
tagja s. a. t.

A' Györi Tudományos Kerületnek (Districtus
Litterarij Jaurinensis) fő Igazgatójává Fő Tifzte-
lendő Paintner Mihály Antal Rátothi Ab-
bas Urat méltoztatott Fels. Urunk tenni.

Pestről December hólnapban. Egyik Ha-
zánkbeli újság levelekben sem olvastunk annyi tu-
dósítást a' mi Fels. Urunknak örökös Auszriai Csá-
szárságra lett lépesének meg innepeltetéséről, mint
a' Magy. Kurirban. Mind ezekből azt lehet
ki húzni, hogy Nemes Hazánknek lakosi az Eő
Cs. Kir. Felsége eránt való fegyhetetlen hivsége-
nek, és igaz jobbágyi szerezeteknek ki nyilatkoztatá-
sában szinte ugyan vetélkedtek egymással. — A'
Protestánsok is el követték vallásbeli principiuma-
ik szerént sok helyeken ebbeli köteleffégeiknek
nyilván való tetelét, vagy a' R. Catholicus atyafi-
akkal egyetemben, vagy különöffen; az ő Te
Deum laudamusok könyörges és prédi-
kállas által szokott véghez menni.

Ezt mivelte Tek. Pesth Vármegyében a' Pé.

czeli Reform. Ekklesia a' múlt Novembernek
 18-ik napján, a' midőn a' helybeli Tiszt. Predi-
 kátor Ur szent leczkéül Sz. Pál Apostolnak Timo-
 theushoz küldött I-ső levelének II-ik Refzének, 1.
 2. 3. verseiben le tett ezen szavait vette fel: In-
 telek azért mindeneknek elötte,
 hogy légyenek könyörgések, kérések,
 imádkozások, hálaadások minden
 emberekért, a' Királyokért, és min-
 den méltóságban helyhez tettekért,
 hogy tsendes és nyugodalmas életet
 éljünk minden isteni félelemmel és
 tisztefésséggel — mert ez a' jó és ked-
 ves dolog a' mi megtartó Istenünk
 elötte. Ezekről igen szép és fontos predikátziót
 mondott azon Tiszt. Ur, le irván, miket kell a'
 Királyokra nézve könyörgésünkben, a' minden ke-
 gyelemnek Istenétől kernünk. Az alkalmaztatás-
 ba elö beszélette, hogy a' Fels. Auszriai Háznak
 a' 13-ik században élt Habsburgi Gróf, 's azután
 választatott Római Császár volt a' törzsöke, mitfo-
 da uralkodók voltak attól fogva abban 's mitsodás
 különösen a' mi mostan uralkodó Fels. Fejedel-
 münk és Királyunk. — A' Kántor a' 72-ik Zsól-
 tárnak első egynéhány verseit énekelte el, mely
 így kezdődik: Uram a' Te itiletedet ad-
 jad a' Királynak; igazságodnak add
 értelmét a' Király Fijának: hogy ő
 a' Te nagy feregedet igazán itilje és
 a' Te sok fzegény népedet törvénnyel
 vezérelje s. a. t., a' predikátziónak végződése
 után pedig a' 61-ik Zsóltárnak 5-ik és 6-ik ver-
 seit ilyenképen: Naphoz napok adassa

nak a' Királynak, nagy fok nemzetségekre — Sokasítsad esztendeit, nyujtsd életét véghetetlen időkre. — Országá érjen sok időt Isten előtt szépsendes békeségben — Igáságodnak hivsége, Elő vegye és őrizze kegyesen. Tsak a' vólt a' héjja, hogy az Oskolabeli gyermekek igen gyengék lévén a' Réformatusoknál, szép harmóniás énekléssel nem díszíthették ezen solennitást.

A' helységbeli első földes Ur Méltos. Gróf Rádai Rádai Gedeon Ur Eő Nagysága, Fels. Urunknak arany kultsos hive, és a' Selmeecz Bányai Kammergrafiatusnak Assessora nem múlattott el semmit is, a' mivel ezen solennitást díszíteni lehetett; mert az isteni tisztelet végezetével egynéhány mozsár ágyúkat süttetett ki, azután udvara közepén egészlen süttette a' juhokat, 's felosztatta a' köz nép számára, a' kastélja galleriájáról egynéhány akó bort folytatott le, mellyet a' köz nép sok vivat kiáltások közt költött el; estére egész kastélját ki világosította, és egynéhány rakétákat botláttatott fel a' levegő égbe, 's így bizonyította meg, hogy mint egy örökséget úgy vette által szüléitől az uralkodó Fels. Auszriai Ház eránt vonzó tiszteletet; a' Pézeli ifjak és gyermekek pedig egész életükbe fogják ezen különös napot emlegetni.

Frantzia Respublika.

A' Császár koronázása után nyólczad nappal a' Franczia Orzági Osztályoknak Párisban lé-

vő Præfectusai, avagy helytartói, audientiára és labtsókolásra botsáttatván a' Sz. Pápa eleibe, bizonyossá kívánták Eő Szentségét arról tenni, hogy az ő ofztalyaikban lévő lakosok határ nélkül való tisztelettel viselteszenek az ő Szentsége személye, és az Apostoli Szent Szék eránt. Ezen annyira meg örült a' Sz. Pápa, hogy előttök is meg kötöztette azon elébbeni maga ki nyilatkoztatását, hogy illy szives el fogadást Francia Országtól nem várt volna.

VII. Pius Sz. Pápa, a' miképen a' 14-ik Decemberi Párisi tudósítások tartják, szorgalmasan munkálódik a' maga kabinetumában, és a' Fr. Császárral, a' Német Birodalombeli Fő Cancellariusal 's egyszersmind Papi Vál. Fejedelemmel a' tudós Dalbergel, a' Frantzia egyházi dolgokra ügyelő miniszterrel Portalissal és a' vele lévő Cardinálisokkal gyakorta való conferentiákat tart, a' mellyekben az A. Sz. E. Házat tárgyazó fontos dolgok fordulnak elő. A' Frantzia Országgi Protestans Consistoriumoknak előülői December 12-ikén audientzián lévén a' Császárnál, olly biztatással botsátotta el őket maga elől, hogy a' valás gyakorlására nézve hozatott tikkelyekben meghatározott principiumoktól a' Francia Kormány-szék soha sem fog el távozni, és hogy a' lelkiismeret szabadtságának fenn tartását leg szentebb kötelességei közül valónak lenni esméri.

A' Párisi nemzeti Institutumnak (tudós Társaságnak) tagjai, December 11-ik napján audientzián lévén a' Császárnál, annak mostani Elöülője Fontaines igen rövid de szép oratióval köszöntötte meg I. Napoléont. Azon feleletben, mel-

lyet a' Császár nékiek adott, bizonyosokká tette őket arról, hogy azon tudós Institutum eránt mindenkor különös kegyelmességgel fog viseltetni. Egy óránál tovább beszélgetett annak tagjaival.

Nagy Britannia.

III. György Angliai Király a' Weymouthi fürdőből a' Windsori Királyi lakó palotába, familiájával együtt vissza menván, egy Generálisztól és két lovásztól kísértetve a' Windsori környékre ki lovaglott. Azomban egy szegény napzámos asszonyt meg sajdít, és mivel szorgalmatosan dolgozni látta közelebb ment hozzá, 's ekként szólította meg: Hat tsak magad dolgozol e' ezen a' nagy és több munkásokat kívánó földön? Most, felele az asszony, nem tudván ki szólította légyen ötet meg, tsak magam maradtam, mivel munkás társaim a' Király nézésére Windzorba mentek; én pedig, tartván attól, hogy napi béremnek egy része el vonattatik, nem követhettem őket. Erre öt guinét ajándékozván a' szegény párának illy szókkal hagyta el ötet a' Király: M o n d m e g, ú g y m o n d, m u n k á s, t á r s a i d n a k, h o g y a' K i r á l y i t t v ó l t, é s m e g a k a r t a ö k e t l á t o g a t n i. (Egy Gviné a' mi penzünk szerént 9 forintot, 's 16 krajtzárt teszzen).

A' Batava Respublikától el vett Surinami, Berbice-i, Demerarii, és Essequébói coloniákban minden tenger mentében lévő érdőséget kívágnak, 's azokba új plántákat ültetnek az Anglusok, mellyek a' tenger vizének friss gőzölgései miatt egességesebbek fognak a' bellyebb lévő plán-

táknál lenni. — Már a' múlt háborúban is sok jobbitást tettek azokban az Anglusok, a' kik mind a' mezei gazdaságban gyakoroltattabbak, mind tehetségesebbek, mind ferényebbek a' Belgáknál.

L o n d o n b ó l Novemb. 30-ik napján. A' Bresti kikötő hely előtt vigyázaton álló Cornwallis Admirálisnak flottája ismét egynéhány fregattal fog öregbítettetni. Az ott lévő Francia flottára 18000 ember szállítatott, a' kik közt sok hazájokból ki vándorlott Hybernusok vannak, és éppen ezért gondollyák, hogy azon flottának kormányozója Admirál G a n t h e a u m e , és azon truppoknak vezérje Marfal A u g e r a u , Hyberniát vették tzelba. Azomban a' mi vezérjeink sem szunyadoznak. — A' Torbaya kikötő hely előtt egy szép Anglus linea hajó, mellyenn 555 ember vólt, November 24-ik napján hajó törest szenvedén el süllyett, de az azon vólt emberek közül tsak öt ember temettetett el a' tenger melységes örvényebe, a' többi ha mind nehezen is tsak ugyan ki szabadúlt a' veszedelemből. — A' 24-ik Novemberi tengeri szélveszek sok kárt okoztak minékünk.

L o n d o n b ó l, Novemb. 30-ikán. A' mi Armadiánknak a' zsóldja, a' jelenvaló drágasághoz képest, meg fog öregbítettetni, melly szerént egy Zászlótartónak 7, egy Lajtinántnak 9; egy Kapitánynak 12 Silling leszen fizetése naponként. — A' mi Madritti udvarnál lévő követ ministerünk onnan el jött, 's e' miatt lehetetlen a' Spanyolokkal való hadakozást el távoztatnunk. A' mi kereskedőink óhajtyák a' Spanyol Országgal való háborúságot, melly nékiek nem károkra hanem hasznok-

ra fog szolgálni. — Az északi Amerikai Respublikának nálunk lévő követjével gyakran conferentiát tartanak minifterjeink, mellyből olly következtést húznak ki Politicusaink, hogy ezen Respublikával egyet értőleg fogunk mi lenni, 's ölzve kaptasolt erővel hadakozni Spanyol Ország ellen. —

L o n d o n b ó l Dec. 1-ső napján. Néhány hetektől fogva nálunk igen hosszak és sötétek voltak az éjtzakák, a' napkeleti szélek is sok napokig tartottak, mellyek a' Boulognei kikötő helyben lévő Franczia flottára nézve nagyon kedvezők voltak. De ez még sem mozdult ki a' maga helyéről, és sem a' Guernseyi sem a' Yerseyi szigetek ellen, mellyeknek elfoglalások nagy háznokra szolgálna a' Frantziáknak, semmi próbát nem tett. Mellyből azt lehet ki húzni, hogy az Angliába való ki szállásra keves kedvek van a' Frantziáknak. Mellyet látván a' mi szabad feregeinknél szolgáló tisztek, familiaikhoz haza mennek, és a' köz legénység sem nagy kedvet mutat a' vigyázatra.

G i b r a l t a r b ó l Nov. 15-ik napján. Itten egyetlen egy ház sem találtatik, a' mellyben a' sár-ga hideg bé ne érkezett volna. Az ezen nyavalyában meg hóltaknak száma naponként mind jobban jobban kevesedik, és most hol 4, hol 5 ember hal meg egy napon. — Ezen köziklának déli részében még most is nagyon kegyetlenkedik a' katonaság közt, mellyről úgy itilnek az orvosok, hogy vaiameddig ezen nyavalyát minden meg nem próbálja, addig meg sem szünik egészen. Azt is meg mutatták világossan, hogy épen

ez a' nyavalya ez, a' melly 1793-ik esztendőben napnyugoti Indiában uralkodott, és a' kik akkor ezt ott ki állották, azoknak most semmit sem árthat. — Az ide való lakosoknak két harmad részénél többet fojtott meg ez a' gonosz méreg.

Batava Respublika.

Hagából Decemb. 4-ik napján. I. Napoleon Franczia Császárnak meg koronázásának napját a' mi tartományainkban lévő Fr. armádia tegnap előtt nagy pompával és örömmel meg innepelte. — Brüsszelben is azon nap innepeltetett meg a' Sz. Gudula templomában tartatott Te Deum laudamus által, a' melly alkalmatossággal 500 kenyér, 100 ezer font közzén osztogatott ki azon városnak szegényebb sorsú lakosi közt, e' mellett egy árva leánynak ki házaitására 600 liver adódott.

A' mi szegény Respublikánknak jövődöbeli sorsa nem sokára el fog válni. A' mi Párisban lévő követünk Schimmelpennink úr gyakran conferentiát tart Talleyrand külső dolgokra ügyelő Frantzia miniszterrel, és sok kurirok jönnek ide hozzánk és mennek innen Párisba vissza. — Itten is az a' hir repdes, hogy a' Nafzau-Orániai örökös herczeg helytartó Fejedelem fogna nállunk lenni, a' kitől a' mi hazánkiai sem idegenek. — A' Frantziák és Anglusok közt szerzetendő békeslégre nézve már sok izben próbák tétetődtek, de még ekkorig tökéleteslégre nem lehetett azt vinni.

Amsterdám ből Decemb. 14-dik napján.

A' Londonban hozzánk küldetett levelek szerént, ott nagy készülétek tétetnek Spanyol Ország ellen, mellyből mi is semmi jót sem reménylhetünk magunkra nézve. — Decemb. 7-ik napján egynéhány fegyveres néppel meg terhelt linea hajók eveztek ki az Angliai kikötő helyekből, valamely titkos expeditio végett. — Már számos zsákmányozó hajóknak adatott a' Spanyol hajóknak elrablásokra szabadság. — Nem sokára el kezdődnek a' tengeri véres ütközetek.

Olasz Ország.

Valamiképen a' Batava és Helvécziai, úgy az Olasz és Liguriai Respublikáknak jövődöbéli sorfokat is, a' mint a' Párisi közönséges levelekből olvassuk, meg változtattya az a' fatum. A' Liguriai Respublikának új constitutiója az előbbi Genuai Respublikának alkotmányától keves pontokban különbözik. — Az Olasz Respublika Constitutiójára nézve még néhány nehézségek fordultak elő, a' mellyeknek elintezésében a' Párisban ment Olasz deputatio, mellynek All-Præsident Melzy a' szószollója, a' Franczia külföldi dolgotyügyelő ministeriummal szorgalmatosan foglalatoskodik.

A' Genuában lévő Franczia minister Salicetti, a' mint az onnan jött legújabb tudósítások tartják, a' Fr. Császár I. Napoleon nevében, a' Liguriai Respublikának Kormányzékjével, az el múlt October hólnapban, következő pontokból álló egyességre lépett:

1) I. Napoleon Császár a' Liguriai Res-

publikának azt igiri, hogy evvel és az Afrikai haramja társaságokkal, úgymint, az Algiriai, Tunisi és Tripolisi Respublikákkal békefféget szerez, és eszközölni fogja, hogy azok, a' Liguriai vitorlákat mindenütt, és mindenkor illendő tekintetben fogják tartani.

2) Azon esetre, hogy a' nevezett haramja Társaságok, azt mivelni, 's velek békeffégre lépni nem akarnának, a' Liguriai hajóknak védelmezésekre Frantzia hajokat fogna küldeni.

3) Meg engedi a' Franczia Császár mindjárt ezen egyeffégnek ratificatiója után, hogy a' Liguriai Respublikából Pármába, Piacenzába és Piemontba vitetendő portékákért tsak annyi vámot fizessenek, a' mennyit ennekelötte fizettek. — Ellenben

4) A' Liguriai Respublika maga részéről magát arra kötelezi, hogy a' jelenvaló tengeri háború ideje alatt 6000 matrozokat, és 4000 fegyveres népet fog a' Franczia hadi szolgálatba adni, 's ezeket mennél lehet rövidebb idő alatt ki állitja —

5) Mivel 10 linea hajót szándékozik a' Fr. Kormányzat a' Genuai kikötő helyben épittetni: arra való nézve a' Liguriai Respublika a' Genuai kikötő helyet az árzenált, a' gályák kikötőhelyét, és a' hajók jobbitására való helyet Franczia országnak által engedi, és az oda való Bassint, az az, a' kikötő helynek azon belső részét, mellyben bátorlágban lehetnek a' hajók, a' maga költségein meg nagyobbítatja, 's abba a' Fr. hajókat bemeni engedi.

A' Nápoly Országban tanyázó Franczia trup-

pok mind közelebb közelebb vonnyák magokat Sicilia felé, ne hogy a' Nelson kormánya alatt lévő Anglus hajók oda ki szálván azokat hátulról megkerüllyék. — Azon Spanyol Országgi kurirt, a' ki Nápolyba menni akarván a' Nápolyi határokon vont katona kordont által akarta rontani, az ott vigyázaton állott katonák agyon lötték.

Az égeffégre és betegfégre ügyelő Livornói Commissio olly rendelést tétetett ott közönséggé mostanában, mellyhez képest minden házi gazda köteles 20 tallér büntetés alatt azokat bejelenteni, a' kik az ő hajlékában Augustus 20-ik napjától fogva a' fárga hidegben vagy meg hóltak, vagy azon nyavalyából ki gyógyúltak. — A' szobáknak, ágybelieknek, fejer ruháknak, 's öltözeteknek magánossan való füstölését a' közönséges bátorságra nézve elégtelennek tartván, azokat a' Policia kezébe kell adni. — Livornóból semmi féle portékát be nem lehet a' Liguriai Respublikába bortsátani, még azután sem, minekutánna az ott uralkodó nyavalya egészlen meg fog szünni; a' gyakorta való tápaszталás tanitván azt, hogy a' szörből, gyapotból, és selyemből tfinált portékákban egy két esztendeig is el lappang a' ragadó nyavalyának a' mérge.

Török Birodalom.

A' hét Jóniai szigetektől álló Respublikának földjére szállított Orosz hadi seregek erőffen készülnek. Azoknak egy része Montenegróba által tétetvén, ottan az Orosz zászlót ki függesztették.

Fr. Generál Brüne, a' ki sok kézűletei után sem hagyta el Konstantinápolyt, a' Fr. Császár koronázatalának napját nagy fényességgel inneplette meg, mellyen minden ott lévő Európai követek, az Orosz, Anglus és Svédus követeket kivévén, jelenvóltanak. — A' Te Deum laudamult gazdag vendégség követte.

Azokat a' gonosz haramjákat, a' kik Romeliában sok kegyetlenséget vittek ekkorig végbe, az ellenek küldetett Török seregek nagyon megverték, közülök sok embert le vagdaltak, az életben meg maradtakat pedig széllyel üzték. — Egyiptomból mind ekkorig se vehetett a' Fényes Porta tettzése szerént való hireket — ottan mind rosszabbul rosszabbúl mennek a' dolgok. — Azuralkodó Zultán zsóldjában lévő truppok, a' mint már meg irtuk, a' N. Kajróbeliekkal úgy bánnak mintha ellenségeik vólnának; más részről a' Mamelukok a' falu helységekét nagyon puztítják, de még sem viselik olly irgalmatlanul magokat, mint a' Fényes Porta zsóldjában álló Arnauták. Az Ásiai Török Országban, több Basáknak pártosságok miatt nagy zürzavar uralkodik, a' hova a' Rumeliai haramjáknak megzaboláztatások után számos hadi népet szándékozik a' Kormányzék küldeni. — Az a' 10 ágyus Frantzia zsákmányozó hajó, mellyet az Archipelagusban, a' Tenedosi Török kormányzó minden helyesok nélkül 30 napokig le tartoztatott, 60000 piaftert kíván a' Fényes Portától elégtétel fejében.